

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 8.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 20 para, a zastareni para 30.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćana. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šiljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 31. Službeno se javlja: 31. jula 1918. Talijansko bojište: U području Sasso Rosso jedno uspješno preduzeće naših jurišnih četa iznije nam 26 zarobljenika. Na svojoj mletačkoj fronti vrlo živahna letjelica djelatnost. U Albaniji: Dopustivši pred našim neprekidnim pritiskom, neprijatelj jutros napusti na više mjesta svoje najprednije linije.

BEČ, 1. Službeno se javlja: 1. augusta 1918. Talijansko bojište: Topnički boj i izvidnička djelatnost bili su jučer vrlo živi na svoj jugozapadnoj fronti. Prekjučer talijanska letjelica eskadra napade bombama naša mletačka letjelica; naši se letioci digoše da udare na neprijatelja te ga sprječise da nanese bilo koju štetu. U Albaniji: Napadi što su pred nedjelju dana naše arbanaške snage preduzele, prigraše Talijance, nakon uzaludnih protunapada, da napuste sjeverozapadno i sjeveroistočno od Berata svoje prve linije i znatan dio zemljišta iza tih linija, i to na fronti dugoj trideset kilometara. Naše hrabre čete, čija bojna djeluju, imaju se tim više cijeliti, što im pružina i prilike podneblja zadavaju velikih tegoba, progone neprijatelja koji uzmiče.

Doglavica generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 31. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 31. jula 1918. Zapadno bojište: U Flandriji vrlo živa izvidnička djelatnost. Nakon ponovljenog neprijateljskog zagona protiv Merrisa, to mjesto ostade u njegovim rukama. Između Hartnessa i Fère en Tardenoisia neprijateljska je pješadija bila jučer mirna nakon poraza dana 29 jula. Dred Seponagom bje odbijen žestoki djelimični zagon neprijatelja. Između Fère en Tardenoisia i Menniereske šume razbiše se o podne kravo francuski i američanski napadi preduzeti u dubokim redovima. I tko same šume skrši se do šest puta ponovljeni neprijateljski juriš. Naša pješadija zagoni se na više mjesta za potučeno neprijateljem, te se učvrsti na pretpolju njegovih linija. Istočno od Fère en Tardenoisia protivnik ponovi navečer i u noći, ali

Knjige Jugoslavenske akademije.

Od velikog broja knjiga, što ih je ovog mjeseca izdala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, obznanimo za sada dvije, preporučujući ih najtoplije našim naučnim krugovima, kojima su u prvom redu namijenjene. U 32. svesku «Ljetopisa» Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti ima, uz sjedničke zapise i pisane i poslovne izvještaje za prošlu godinu, i nekoliko manjih književnih članaka, kojima ovđe izlažemo sadržaj: Bivši predsjednik Akademije dr. T. Maretić pripomenuje je en passant u predgovoru svoga prevođa «Odiseje» (III. izdanja), da se u nedopuštanoj prirodnoj odmoru tik pred onom stopom, u kojoj je cezura, i pred posljednjom, lipepo slaže Homerova metrika s metrikom naših narodnih pjesama, a isto tako da se ove dvije metrike «slažu u tome, što ne dopuštaju na rečenim mjestima riječi, koje ne mogu stajati na kraju nikakve rečenice». Ovu svoju napomenu razlaže sa da dr. Maretić i komparativnim citatima potanje dokazuje u svome članku sasvim očigledno. Ujedo ističe primjerima, dokazuje i razlaže jednu razliku u Homerovoj i našoj narodnoj metriki, koja je razlika u ovom: U Homera veoma često ista rečenica iz jednog stiha kojim svojim dijelom prelazi u idući stih, pa se u tom stihu svršuje bilo pred cezurom bilo za njom, a gdje se svršuje, tam je dakako prirodni odmor; naprotiv takvi su primjeri u našoj nar. poeziji sasvim rijetki. — Prof. dr. Fran Ilesić popunjuje jedan literarno-historijski prikaz VI. Dukata u 214. knjizi «Rada» vrlo zanimivim načinom. Dukat je naime, pišući o književnom radu Požežanina Antuna Nagy-a, citirao i njegovu knjigu «Ispisavanje xilvena i csinih Napoleona» etc, od koje je proučavao jedan osječki egzemplar, u kojem se na naslovu kaže, da se u knjizi opisuje Napoleonov život do mira u Tilssitu i da je ona štampa-

bez uspjeha i sa znatnim gubicima, svoje napade. Tako propadoše i neprijateljski djelimični napadi kod Romignya. U bojevima zadnjih dana zarobili smo preko 4000 ljudi; ovako broj zarobljenika poraste od 15 jula na preko 24.000 ljudi.

BERLIN, 1. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan, 1. augusta 1918. Zapadno bojište: Istočno od Fère en Tardenoisia bjehu odbijeni ponovljeni francuski djelimični napadi. Na ostaloj bojni frontu artiljerijska vatra izmjenične jačine. Sjeveroistočno od Porthosa propade sa gubicima neprijateljev pokušaj, da nakon jake pripreme vatrom preuzme uporište oteto mu dana 30 jula. Jedan naš zagon južno od Fichtelberga i u Argonoma uspije. Engleska eskadra od šest velikih bojnih letjelica, koja je letjela da napane Saarbrücken, uništena je od naših snaga na fronti i zalegju prije nego je mogla da baca svoje bombe. Iz druge eskadre, koja je išla za onom prvom, bje oborena hicima još jedna velika bojna letjelica. Prvi general, kvartirmajstor Ludendorff.

Car Vilim svojoj vojsci i mornarici na početku pete ratne godine.

BERLIN, 30. Prigodom početka pete ratne godine car Vilim upravo je proglas na njemačku vojsku, mornaricu i zalegje. Slavec njihova djela i izrazujuć im zahvalnost proglas kaže da petu ratna godina neće zaštediti njemačkom narodu novih kušnja. Ali ma što došlo, mi znamo da smo najteže prebrdili. Što se na zapadu postiglo našim oružjem, a na istoku sklopljenjem mira, to nam daje čvrsto jamstvo, da će Njemačka iz ove pučke oluje izaći jaka i silna. Proglas nadalje naglasuje, da Njemačka nije ništa propustila da se dogđe do mira, ali da neprijatelji to neće. Hoće da unište Njemačku! Moramo se boriti dok neprijatelj prizna naše pravo na opstanak. Nas ne plaše američanske vojske, ni brojna pretežnost. Duh će donijet odluku.

Droglas bavarskoga kralja narodu i vojsci. — Borba do pobjede.

MÜNCHEN, 30. Bavarski kralj Ljudevit izdao je ovaj proglas: Mojim Bavarcima! Protiv naših nada svršava se evo i četvrta ratna godina, a da nam nije donijela mira! Vojske Njemačke odoljele su besprimjernom jakošću neprijateljskom jurišu, izvojštile mir na istoku, na zapadu u slavodobitnim bojovima pobijedile neprijatelja te očuvale njemačke zemlje od pustošenja i nevolje. Ali nije naša krivnja, ako danas stupamo u petu godinu rata. Naši protivnici unatoč svim nedaćama još nijesu spremni na mir, još smatraju uništenje

Njemačke svojim ciljem. Ali nijedan Nijemac ne pomišlja na sramotan mir. Moramo dakle dalje vojevati, preuzeti na sebe sve tegobe i nevolje, te ih podnositi dalje u čvrstom uvjerenju, da će Bog priuštiti pobjedu našoj pravdnoj stvari. Za to jamči ne samo neisporediva hrabrost i otporna snaga naših vojski, već u jednakoj mjeri i neslomljiva volja u domovini, da do kraja izdržimo. Da su vojska i narod do sad tako hrabro ostali vjerni, da su naši vojnici na ratištu tako požrtvovno i radosno žrtvovali domovinu svoju krv i svoj život, a narod kod kuće svoje srca i svoju snagu, na tom zahvaljujem iz svega srca u ovom teškom času vama. Osjećam zajedno s mojim narodom, koji neka štiti kralja i domovinu, neka izdrži do konačnoga sretnoga mira!

Dano na 28 srpnja 1918. Ljudevit, s. r. Mojoj vojsci! Na sjajna junačka djela mogu se osvrnuti moje divne čete i u četvrti ratnoj godini. Srdačna im hvala za to, što su učinile u službi domovine. Kraj nepokolebive volje vojske za pobjedom mora napokon uspjeh biti naš. Da ga izvojštimo, ne će ni domovina zaostati u odlučnoj bojovnoj volji. Potpuno pouzdanje ispunjuje me kad pogledam u budućnost. Isporučujem kod ulaza u petu ratnu godinu mojoj hrabroj vojsci moj kraljevski pozdrav. Dano, na 28 srpnja 1918. Ljudevit, s. r.

Ententini gubici od početka rata.

BERLIN, 1. Wolff Bureau. Saveznički gubici iznosili su, opsežnom računom, već dana 2 augusta 1917 preko 18 milijuna ljudi. Krvavi gubici već prošle ratne godine, koja je savez svagdje stala nečuvjenih žrtova, povisiše taj broj na 25 milijuna.

Pooštreno podmorničko ratovanje.

BERLIN, 1. Na sjevernom bojištu naše podmornice potopiše 13.000 nečistih tona.

Atentat na feldmaršala Eichorna u Kievu.

BERLIN, 30. Wolff Bureau javlja iz Kieva, 30. o. m. Protiv generala feldmaršala Eichorna i njegova pomoćnika kapetana Dresslera, kad su u 2 s. popodne išli iz kazina u svoj stan, baš u blizini stana jedan čovjek, koji se za njima vozio, počini atentat bombom. Obojica teško su ranjena. Atentator i kočijaš uapšeni su. Po dosadašnjim istraživanjima, atentat je pokrenula socijalna revolucionarna stranka u Moskvi, za kojom, kako je poznato po iskustvu, krije se Ententa. KIEV, 31. Feldmaršal Eichorn podleže u 10 s. navečer svojim ranama; malo prije njega umre kapetan Dressler. KIEV, 31. Atentator, kojemu je 23 godina, izjavljuje da je rodom iz Rjažanske gubernije i da

do seobe hrv. naroda u jugozapadnu Ugarsku, dakle do 1533. godine, a II. period da se počne s književnim radom Petra Hektorovića i Andrije Čubrarnovića.

Akademijaskog «Rada» izašle su ovaj put dvije knjige: 216. sa raspravama historijskog-filološkog i 217. sa radnjama matematičko-prirodoslovnog razreda. U prvij od ovih knjiga obaseže studija dr. Gjura Korblera «Život i rad humanista Didaka Portugalca, napose u Dubrovniku» 169 stranica. Dosađajšnim radom dr. Maixnera, dr. Šrepela i naročito dr. Korblera dobili smo o latinskim piscima u Hrvatskoj i Dalmaciji toliko monografija, i to temeljitih i svestrano obragjenih, koliko ih razmjerno, nemamo o hrvatskim književnicima. Najnovija studija Korblerova bavi se Didakom Piroim (Didacus Pyrrhus), koji je bio dođuše rogeni Portugalac, savremenik Camoensa, ali je dobrih 50 godina proveo u Dubrovniku kao učitelj klasičnih jezika i ondje je sačinio više snopića latinskih distiha, koji dokazuju da je ne samo odlično poznavao rimske pjesnike no da je i sam bio vrstan pjesnik. Onih nekoliko ljudi, koji se zanimaju u Hrvatskoj za ovakve naučne poslove, pročitat će Korblerovu studiju bez sumnje s velikim interesom; no da li je s pogledom na mnoge naše preče književne potrebe zgodno i nužno toliko vremena rada ulagati u ovakvu apartnu monografiju, mi još uvijek sumnjamo, kao što smo posumnjali povodom jedne druge slične ranije istos pisca, kojemu priznajemo veliku marljivost, savjestnost i vještinu u obragivanju naših latinista. Kad bi se ovakva sila pozabavila uz takva svoja svojstva aktualnijim temama, kolika bi od toga potekla korist ne samo za hrv. književnost nego i za narod, dok od Duđaka doista nemamo nikakve izravne koristi! — Na drugom mjestu iste knjige pripočna je radnja g. gje dr. Slave Pecinovskog-Rastovčan: Kapperova «Lazarica» i naša narodna pjesma. Vrsna naša mlada literatkinja pri-

je preksinoć došao iz Moskve u Kiev po nalogu jednog komunističkog odbora, da ubije Eichorna.

Izveštaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 30. Glavni stan, 30. o. m. Fronta u Palestini: Jedna neprijateljska letjelica bje oborena, njena posada zarobljena. Naša letjelica eskadra osu bombama ustanički tabor 20 kilometara zapadno od Kalat-Enege te napade ustanike, koji bježahu, mitraljezima i ručnim granatama. Fronta u Dardanelima: Naši hidroplani izvedoše jučer nagli napad na englesko letjelište na Imbru te prouzrokovali požara i detonacija. Sve se letjelice povratit će zdrave; jedna neprijateljska letjelica bje oborena te se sruši u Saroski zaliv.

CARIGRAD, 1. Glavni stan, 31. jula 1918.

Fronta u Palestini: Patrolski zagoni izniješe nekoliko zarobljenika. Fronta na Dardanelima: Dana 30 jula pade engleski hidroplan sa dva oficira u naše ruke.

Izveštaj bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 31. Glavni stan, 30. jula 1918. Zapadno od Ohridskog jezera naše napadne čete uništiše neprijateljske poljske straže. Istočno od Vardara neprijateljske jurišne čete pokušale nakon žestoke pripreme vatrom da prođu u naše opkope južno od Stojakova. One bjehu vatrom raspršene te pretrpiše osjetnih gubitaka. Jedan naš pješadijski odjeljak provali u neprijateljske opkope zapadno od Dolzeljima te se povrti sa raznim plijenom.

SOFIJA, 2. Glavni stan, 31. p. m.

Jugozapadno od izvora Skumbija naše pješadijske skupine protjeraše nekoliko neprijateljskih straža. Između Ohridskog i Prijepenskog jezera raspršimo vatrom francuske jurišne odjeljke. Južno od Gjevčelija naše napadne skupine prodriješe u neprijateljske opkope, odakle izniješe raznog plijena. U kraju pred pozicijama zapadno od Serresa naša artiljerija rasprši grčki izvidnički odjeljak.

Ministar za pučko zdravlje.

BEČ, 1. Ministar dr. Horbaszewski imenovan je za ministra za pučko zdravlje. Novo će se ministarstvo čim prije ustrojiti.

Okručni sud u Trutnovu u Češkoj.

BEČ, 1. «Wiener Zeitung» objavljuje naredbu ministra pravde o ustrojenju okružnog suda u Trutnovu u Češkoj.

kazuje u toj kritičnoj studiji «Lazaricu», koju je prema narodnim kosovskim i drugim pjesmama, a sasvim u našem narodnom duhu, spjevao i sastavio Nijemac Siegfried Kapper god. 1851.—1853. Studija je zdušno izrađena i Kapper je sasvim zaslužio postumno hvalu, koja mu se daje, i ako ponešto kasno ali ipak napokon i u Akademijaskim spisima. — Konačno su u toj knjizi «Dodaci i ispravci k izdanju Crkvenih prikazanja starih hrvatskih XVI. i XVII. vijeka» od R. Strohal, koji bi možda bolje pristajao u «Starine», nego u «Rad». — U 217. knjizi «Rada» štampane su ove stručne radnje: Stjepan Mohorovičić: «Aerologijska studija iz kotorskoga zaljeva uz neke općene primjedbe» (sa 8 slika i 15 tablica) i «O prostornoj i vremenjskoj translaciji» (dio drugi); dr. Vladimir Varičak: «O sastavljanju brzina u teoriji relativnosti»; dr. Andrija Mohorovičić: «Principi konstrukcije seizmografa za horizontalne komponente gibanja zemlje» (sa 14 crteža).

Megu publikacije matematičko-prirodoslovnog razreda pripadaju nadalje ove od sada izdanih Akademijaskih knjiga: a) Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije, dvostruki svezak 11. i 12., u kojem su ove originalne i znatne naučne radnje: Rezultati bioloških istraživanja jadranskoga mora (sa 25 slika) od dra. J. Hadži i Florističke studije po hrvatskom Zagorju od D. Hirca. b) Izvješća o raspravama matematičko-prirodoslovnog razreda, što ih uređuje dr. J. Majcen, a pišu ih sami dotični pisci (njemački ili hancuski). Sad je izašao svezak 8. sa 10. referata, koji su, dakako, namijenjeni stranome učenom svijetu. Megu sadašnjim knjigama akademijaskim nalazi se i jedan dalji (XXII) svezak. «Zbornika za narodni život i običaje južnih Slavena», kojemu se u širim krugovima neoprovodno ne posvećuje ona pažnja, što ju je zaslužio, iako bi se moglo prigovoriti

Dalmato in Zara.

u

u

Trgovačko-

Brno, Buchs,

snica

Vida 11.

Školskih štamparih a: Waldes (b) 100/100

čine.

Kruna 350,

1/2 do 6 m/1m,

veliko.

as.

ionica u Ben-

je sve štedio-

15. prosinca

sa 4% (četiri

se ovime do

stavlja.

ODBOR.

galice

i na veliko

čević - Zadar

gazin Tripolić).

surogata

čni sapun.

kg. - dok

na svota.

UGARSKA-HRVATSKA.

Kraljski ugarski honved i prava Hrvatske i Slavonije. Izjava ministra-predsjednika Wekerle-a.

BUDIMPEŠTA. 2. Na današnjoj sjednici Zastupničke Kuće, za koje se nastavila opća rasprava o osnovi za vijećnički opskrbni zakon, *Guido pl. Hreljanović* učini u ime hrvatskih zastupnika, na hrvatskom i mađarskom jeziku, izjavu, da hrvatski narod, koji u ovo teško doba vrši svoju dužnost prema domovini i kralju, spreman je da, uz dosadašnjih žrtava, primi na se, radi jačanja vojne snage, i terete što ih osnova sadrži. Ali u osnovi spominje se honved i pučki ustanak Ugarske i Hrvatske i Slavonije nazivom ugarskog honveda i ugarskog pučkog ustanka. To je nazivanje u opreci sa slovom zakona. Zbog toga hrvatski zastupnici neće učestvovati u raspravi i glasovanju o toj osnovi.

BUDIMPEŠTA. 3. Ministar predsjednik Wekerle, pozivajući se na Hreljanovićevu izjavu, kaže: Kad vlada o Ugarskoj govori, ona pod tim izrazom vada razumije i Hrvatsku, Slavoniju i Dalmaciju, i to poglavito u odnosima prema vani. U nagodbenom zakonu na koji se predgovornik pozivlje te honvedsko ministarstvo nazivlje kraljsko ugarsko honvedsko ministarstvo i kaže, da se ne smije govoriti o jednoj zajedničkoj vladi, u tom nagodbenom zakonu baš je govor o centralnoj vladi. Po nagodbenom zakonu ima samo jedna država, a to je ugarska država, čiji popunjivaci dio sastavljaju Hrvatska, Slavonija i Dalmacija. Pošto se kasnije novi naziv monarhije utvrdio u nazivu Austrija Ugarska, to se pod Ugarskom razumiju i njene uzgredne zemlje Hrvatska, Slavonija i Dalmacija. Ministar predsjednik uvjerava, da će vlada prema nagodbenom zakonu poštovati prava hrvatsko-slavonskog jezika. U posebnom slučaju honved je zajednička ustanova zemalja ugarske krune, ali to ne znači, kaže Wekerle, da mi nećemo upotrebljavati skupni naziv: kraljski ugarski honved, šta više, mi ga moramo upotrebljavati. Ministar predsjednik priznaje da su djeca Hrvatske i Slavonije vršile sa najvećom predanošću svoju dužnost uz bok sinovima Ugarske. Sto se tiče podjele tereta, to još uvijek ovisi od toga što financijska nagodba nije gotova.

Izjavitelj *Barta* kaže, da žali, što i u ovo teško doba dolaze na pretes takova pitanja. On u tome nazire partikularističan pokret protiv državnog jedinstva, a koji u sebi krije i ilojalnost prema kralju ugarskomu. Takvi su govori, po njemu, protudržavna djela. (Hrvati živo protestuju i viču: To je huškanje!).

Zem. gospodarski savjet.

(Nastavak V. br. 61.)

Vijećanje se nastavilo u ponedjeljak 15 srpnja. Nazočni su, koji su bili na prvoj sjednici, izuzevši car. savjetnika *Mazzocco*, koji je morao otputovati; nazočan je suviše i član savjeta načelnik *Lujo Milić*.

Otvorivši sjednicu, predsjedatelj poziva vinogr. nadzornika *Ožanića*, da pruži savjetu podatke o površini vinograda u pojedinim kotarima. Na temelju tih podataka, savjet zaključuje, da se slador za malo vino ovako podijeli:

za sjevernu Dalmaciju	19.20 vagona
„ srednju	49.30 „
„ južnu	5.50 „
„ rezervu	1.00 „

Sku,ja 75 vagona

Nadzornik *Ožanić* i dr. *Medini* misle, da bi se pri razdiobi valjalo osobito obzirati na kotare, koji su stradali od filoksera, u prvom redu na brački kotar; dok član *Milić* ističe, da bi bilo pravo, da svaki vinogradar u Dalmaciji dobije razmjerno jednako količinu sladora.

3. Nabava krumpira na temelju ugovora.

Izjavitelj *Bogdanović* pošto je pročitao upute ureda za prehranu naroda od 16. ožujka o. g. br. 35901 i sve ostale spise što se tiču sklapanja ugovora za sadnju krumpira, iznosi pred savjet ponudu društva Litorale od 1. jula o. g. glede opskrbe Dalmacije krumpirom. Prema toj ponudi društvo Litorale stavlja dvije alternative: prodaja krumpira franko vagon galicijska, dočično bukovinska štacija i franko vagon Rieka.

A. Prodaja franko vagon galicijska dočično bukovinska štacija: Litorale se obvezuje, da će krumpir predan od producenata dati prenijeti na Rijeku dočično u Bosanski Brod na račun i trošak namjesništva i da će te transporte primjereno urediti i pripravit, eda stigne na Rijeku što veća količina krumpira što bolje vrste. Krumpir će se predati dočično preuzeti alla rinfusa bez vreća. Kao težina preuzimanja vrijedi neto težina, ustanovljena od željezničkog ureda i naznačena na tereticama. Imaju se ukrcati samo zdravi i suhi krumpiri, zgodni za ljudsku upotrebu za tolerancijom težine od 5% za prilijepljenu zemlju. Namjesništvo treba

prevelikoj opsežnosti i, u koliko je sustavna, izvjesnoj jednoličnosti njegove gragje. Svakako će ovaj «Zbornik» ostati bogato vielo za potonje sinteze o našem narodnom životu. U novoj knjizi pripioć je prof. Ivan Milićetić razmjerno opširnu (124 strane) radnju «Koleđa u južnih Slavena» na osnovi historičkih vijesti, narodnih pjesama i običaja, u kojoj je prilično sve, što se o tom davnom narodnom vjerovanju i običaju znađe u Hrvata, Srba, Slovenaca i Bugara. Dosađ se je koleđa još najbolje očuvala u Bugari i primorskih Hrvata. Milićetić je svojom studijom dokazao, da je samo maglovita iluzija onih naših romantika iz prve polovice 19. vijeka, koji su iskali i nalazili u koleđi posebno neko slavensko božanstvo. Koleđa nije ni bog ni božica, nego prikazuje smjesu slavenskih i tugjih vjerovanja, kršćanskih i poganskih, kano i mnogi drugi naši narodni običaji (n. pr. «badnjak»). To će biti možda tužno za gdjeokoga i današnjega romantika, ali nauka nije pozvana da služi romantizmu nego istini. Zato su ipak zanimivi koleđski običaji, pa će naš mladji svijet dobro učiniti, potražiti li u Milićetićevoj radnji znanstveni folkloristički komentar ovim običajima. (Slijedi).

da na štacijama ukrcaja po posebnim odaslanicima ispita, da li krumpiri u pogledu kakvoće odgovaraju uvjetima ugovora. Ako namjesništvo to propusti, ukrcaja količina se smatra kao kvalitativno odobrena.

Za provedbu tih zadaća dočično za troškove, radnje, službe i pogibelj s njima skopčane namjesništvo će za svaki kvintal krumpira ukrcaja u galicijski dočično u bukovinskih štacijama prema težini ustanovljenoj od željezničkog ureda dati društvu Litorale slijedeće naknade:

1. osnovnu cijenu koja se za krumpir ima isplatiti od društva Litorale u času preuzimanja krumpira na osnovu odredaba vlasti, suviše premije, dočično dodatke odobrene od vlasti;

2. akordnu naknadu od kruna 28 po kvintalu, o kojoj su sadržani svi nužni i shodni troškovi Litorale za promicanje sadnje i priroda krumpira i za osiguranje pravodobnog i što većeg sa-biranja, odšteta za financiranje, za organizaciju cijele akcije, troškovi za pomoćno i provedbeno osoblje, za pripravu i kontrolu transportata, naknada za neizbježive gubitke skopčane s provedbom akcije i za razne i znatne pogibelji i napokon kao honorar za organizaciju i provedbu.

B. Predaja franko vagon Fiume. Litorale će krumpir predan od producenata dati prenijeti na svoj račun i pogibelj do Rijeke, gdje će namjesništvo preuzeti krumpir alla rinfusa bez vreća najkasnije 48 sati pošto stigne vlak. Pri iskrcaju valja odmah da slijedi kvalitativno preuzimanje, jer se kasnije neće moći prigovoriti kakvoći. Vrst krumpira treba da bude kao pod A. Ako se prigovori kakvoći pojedinog vagona, ima se škartirati dio odmah vagati i odbiti na troškove Litorale. Kao težina preuzimanja vrijedi težina pri polasku prema željezničkim tereticama, odbivši od 4 1/2% za kalo po putu. Ako je očividno kod pojedinog vagona pokradeno krumpira, valja težinu ustanoviti na Rijeci vaganjem od željezničkog ureda i dočični manjak odbiti. Litorale je dozvoljeno da do jedne šestine transportata upravi mjesto na Rijeku u Bosanski Brod za južnu Dalmaciju pa da ih tu predade franko vagon pod istim uvjetima preuzimanja. Za zadaće i troškove Litorale nabrojene pod A. namjesništvo će osim cijene krumpira isplatiti Litorale akordnu naknadu od 37 kruna i po po kvintalu.

Izjavitelj dolazi do slijedećih zaključaka: 1. Bez umnje je neophodno potrebno da Dalmacija sebi i ove godine osigura nužnu količinu krumpira, dapače je ove godine to još potrebitije nego lani s obzirom na ovogodišnji loši rod krumpira. Prema dobivenim obavijestima državna rekvizicija krumpira teško da će imati željena uspjeha, pa se ne može sa stalnošću računati, da će nam ured za prehranu naroda moći staviti na raspolaganje potrebnu količinu krumpira za Dalmaciju. Nužno je stoga da Dalmacija sebi sama pribavi barem 2000 vagona krumpira.

2. ponuda Litorale je prihvatljiva. Lanjska akcija krumpira je vanredno dobro uspjela, tako da je Dalmacija preko društva Litorale primila 1482 vagona krumpira, koji su u najkritičnije doba znatno doprinijeli boljoj opskrbi dalmatinskog pučanstva. U opće je taj krumpir bio vrlo dobre vrste tako da je usprkos ogromnim prijevoznim poteškoćama prispio pojedinim opskrbnim organizacijama u vrlo dobrom stanju.

Na osnovu lani stečenoga iskustva može se dakle ustvrditi, da društvo Litorale daje sve moguće jamstvo da će i ovogodišnja akcija za nabavu krumpira lijepo uspjeti i da će se na taj način osigurati našoj pokrajini to veoma važno sredstvo prehrane.

Cijena za krumpir je povoljna. Prema učinjenoj kalkulaciji krumpir će zapasti franko bordo Rieka oko kr. 77 po kvintalu bez vreća. Ako se uzme u obzir da je ovogodišnja cijena krumpira za kr. 15 skuplja nego lani, a da je lani krumpir fob Rieka zapadao kr. 80 po kvintalu, proizlazi, da je trošak za intervenciju Litorale pri dobavi krumpira ove godine oko kr. 20 cijeniji od lani.

Velika je pak pogodnost i u tome, što će Litorale staviti namjesništvu na raspolaganje uz nabavnu cijenu sve vreće, koje je društvo natrag preuzelo od prošlih otprema krumpira. Dapače je društvo Litorale pripravno da kupi sve potrebite vreće u Dalmaciji do potrebite najmanje količine, pa da ih uz nabavnu cijenu stavi ove jeseni na raspolaganje namjesništvu. Naravski da je slobodno pojedinim opskrbnim organizacijama da za ovogodišnju akciju upotrebe prazne vreće krumpira što ih imaju u zalihii od prošlih otprema.

S obzirom na istaknute razloge namjesništvo bi i ove godine povjerilo društvu Litorale posao za dobavu krumpira putem ugovora sklopljenih u Galiciji i Bukovini, te bi sklopilo s rečenim društvom ugovor prema osnovi, koja se je prije pročitala i to po drugoj alternativii to jest franko vagon Rieka.

Dr. *Medini* misli, da zbog dobre žetve i roda sočiva i krumpira ove godine nećemo trebati ni polovinu one količine krumpira, koja je lani bila uvezena; stoga da je namjesništvo moralo na vrijeme pozvati sve opskrbne odbore po Dalmaciji, da izjave, koliko im krumpira treba; suviše da se je namjesništvo moralo prije dobro informirati, koliko će nam ured za prehranu naroda moći dati rekviriranoga krumpira. Sto se tiče pogodbe sa društvom Litorale, veli, da je namjesništvo stavilo gospodarski savjet pred gotovu činjenicu, jer je već ovlastilo Litorale, da počne sklapani ugovore za krumpir; dok je namjesništvo bilo dužno da se za nabavu krumpira obrati i kojoj drugoj firmi. Boji se, da bi Litoralov krumpir zapao preskupo, pogotovo kad bi društvo ove godine predavalo robu franko vagon Rieka, dok je lani predavalo franko bordo Rieka; najzad se i ne može znati, koliko bi krumpir zapao, jer su za krumpir, što ga posljednici predadu prije 4. septembra, predvidjeni znatni dodaci cijeni. Ne čini mu se opravdan zahtjev Litorale, da mu namjesništvo doprine se za troškove za nabavu konja i automobila za prijevoz krumpira do željezničkih postaja, jer se u današnjim prilikama mogu ta prevozna sredstva skuplje prodati no što te zapauu.

Član *Valetić* izjavljuje, da je lanjska akcija za nabavu krumpira prilično dobro uspjela, ali da je javnost pitala, zašto se nije nabavila veća količina jeftinijih, biva rekviriranih krumpira; i on

stoga cijeni, da se u ovom pitanju ne može zaključiti, dok se ne zna, koliko će nam ured za prehranu naroda odobriti rekviriranih krumpira.

Član *Milić* opaža, da ove godine nijesmo u nemilom položaju, kao što bijasmo lani, jer je ove godine žetva u Dalmaciji prilično dobra. I krumpira ćemo imati barem polovinu prirodna, što ga imasmo u mirno doba. Lani smo dobili malo rekviriranih krumpira baš zato, jer smo ih dosta primili od Litorale; suviše je Dalmacija lani izgubila 150 vagona, koje joj je bio poslao na Rijeku ratni žitni zavod, ali koji su kasnije s nepoznatih razloga bili stavljeni na raspolaga je Litorale.

Izjavitelj *Bogdanović* izjavljuje slijedeće: Gosp. dr. *Medini* je ustvrdio, da je cijena, koju društvo Litorale ove godine traži za krumpir, previsoka, jer se je lanjska cijena od K 80 po kvintalu bila odobrila najviše s obzirom na rizik Litorale u slučaju ruske invazije u Galiciju. Kako je prije istaknuto, društvo traži ove godine za svoju intervenciju oko K 20 manje nego li lani, premda su troškovi za plaće činovnika, nadnice radnika i u opće za svu organizaciju od lani se podvostručili, ako ne i potrostručili. Sto se tiče prigovora dr. *Medini*, da namjesništvo nije sabralo potrebite podatke, primjećuje se, da namjesništvo to nije moglo učiniti. Drije svega bilo je nemoguće radi kratkog razmaka vremena tražiti od svih opskrbnih odbora u Dalmaciji izvještaj glede potrebe krumpira za pojedinu općinu. Na žalost treba kadgod čekati više mjeseci odgovor od opskrbnih odbora, makar se radi o važnim pitanjima. Dvojbno je pak, da li su opskrbni odbori u opće u predmetu točno informirani. Svakako opskrbni odbori nijesu mogli dati točnih podataka s razloga, što nije bio još poznat uspjeh ovogodišnje žetve u Dalmaciji, pak prema tome, se nije mogla izračunati potreba krumpira. Takogjer nije namjesništvo moglo da od rat. žitnog zavoda do-bije točnih obavijesti glede količine krumpira, što će ih moći staviti na raspolaganje za Dalmaciju, s razloga što niti rat. žitni zavod još ne može da dade te podatke. Kako lani, tako će i ove godine ured za prehranu naroda moći sastaviti opskrbni plan glede količine krumpira, što se imaju doznati onim pokrajinama, koje nijesu opskrbljene vlastitim krumpirom, tek polovicom rujna o. g. To će pak ured za prehranu moći učiniti tek onda, kad bude moguće ustanoviti, koliko će prirodna krumpira biti u onim pokrajinama, koje imaju krumpira. Sto se tiče primjetbe gosp. *Milića*, da je Dalmacija lani uslijed dobave krumpira Litorale bila prikraćena pri otpremi jeftinijih rekviriranih krumpira, opaža se, da je prema lanjskom opskrbnom planu Dalmacija imala dobiti preko 4000 vagona krumpira; pošto je pak putem Litorale Dalmacija imala dobiti preko 2000 vagona, ured je za prehranu odredio za Dalmaciju 2000 vagona rekviriranih krumpira, ali od toga je faktično stiglo u Dalmaciju samo 800 vagona.

Što se tiče onih 150 vagona, što ih je pomenuo g. *Milić*, stvar stoji ovako: Ratni žitni zavod bio je raspoložo, da se iz Galicije otpremi 150 vagona krumpira za Sarajevo; uprava transportata u Galiciji pogrešno je na to dirigirala u Sarajevo 150 vagona vlasništva društva Litorale mjesto iste količine rekviriranih krumpira; uvidjevši tu pogrešku, ratni je žitni zavod kasnije odredio, da njedoga podružnica na Rijeci nadoknadi Litorale odnosno količinu krumpira.

Time je svršila druga sjednica. (Slijedi).

Rad ureda za ispitivanje cijena u Zadru. Izvještaj o djelatnosti što ga je c. k. ured za ispitivanje cijena u Zadru podnio c. k. centralnoj komisiji za ispitivanje cijena u Beču za 1. poljeće god. 1918.

1. Statistični podaci.

Do statističnom iskazu djelatnosti prispjelo je u iskazanom poljeću 268 ponesaka, podato je 9 mnijenja glede pregonjivanja cijena civilnim oblastima u Zadru i Biogradu radi pretjeranog iskanja cijena za koks, kiselu kupus, ovcji sir, šljive, orahe i sijeno, jedno n. nijenje kotarskom sudu u Biogradu u nagodbenom postupku radi rekviriranih slanijih srgjele, jedno mnijenje glede maksimalnih cijena c. k. namjesništva za meso i jedno inače mnijenje ravnateljstvu pošta i brzjava glede naknagjivanja nestalih ili orobljenih poštanjskih paketa. Ured nije dosle u opće došao u stanje da podade kakovu izjavu ili mnijenje vojničkim oblastima.

Pomjesnih direktivnih cijena bilo je izdano 5, i to za krčmarsko-gostioničarske obrte, kameni ugljen, pivo, mlijeko i sir i za slane srgjele, od kojih zadnje dvije bile su revidirane. Kod te se je revizije radilo o neophodno potrebitom poboljšavanju svojedobno obnarodjenih direktivnih cijena radi promijenjenih prilika proizvodnje i trgovine ovih dvaju za pučku prehranu važnih potrebitih predmeta. Bilo je prikazano 158 kaznenih dojava radi neodržavanja obnarodjenih direktivnih, maksimalnih ili inače od oblasti ustanovljenih cijena i to direktno sudskim oblastima, jer u ovom poljeću nije još došlo do uporabe ovlaštenje podato uredima za ispitivanje cijena da odmah prosljeđuju kaznene dojave sudskim oblastima sa svojim odmah sastavljenim mnijenjem o pregonjivanju cijene. Održano je napokon 7 skupština.

U popunjivanju mjesta kod ureda za ispitivanje cijena bilo je više promjena, što jer je novoimenovani potpredsjednik iz sudačke struke morao napustiti mjesto radi inkompatibiliteta, što je izreklo ministarstvo pravde, što jer su ostale promjene nadošle radi odrekā.

11. Postupak kod podavanja mnijenja i postavljanje direktivnih cijena. U svezi sa onim što je i u prošlom izvještaju djelatnosti bilo navedeno, da je bilo uzeto u izgled, da će se kao podloga za postupak kod podavanja mnijenja i ustanovljivanja direktivnih cijena uzeti propisi što su onda bili prikupljeni u «Priručniku za urede za ispitivanje cijena», dolazi da se bezizjesta, da se je ured u iskazanome poljeću beziznimno držao načina postupanja naznačenog u tim propisima i da je isti dosta pridonio da se brže

i tačnije rješavaju posli, što su došli do raspravljavanja, kao i da u slučajevima, gdje se pojedini poslovi iznose od slučaja do slučaja na vijećanje u skupštini po jednome članu kao izvjestitelju, djelimice bude rasterećen od onda sasvim opterećeni predsjedatelj. U tu svrhu bile su skupljene u obliku izvjatka i prevedene u zemaljske jezikne odredbe za izvjestitelje u pogledu podavanja mnijenja radi pregonjivanja cijena i postavljanja direktivnih cijena. Do postavljanja jednog stalnog referenta nije se do danas doprlo. I od postavljanja jednog stalnog općeg odbora, što je bilo zaključeno u jednoj skupštini ureda, nije se imalo praktičnog uspjeha, jer je njegov pročelnik istupio. U ostalom to je postavljanje i suviše za sadanje potrebe ovog ureda otkad se je prihvatio sistem vijećanja po izvjestiteljima.

III. Prisustvovanje raspravama gospodarskih korporacija.

Predsjednik je prigodom vijećanja o pitanjima o vinu kod zemaljskog gospodarskog savjeta, gdje se je često spominjala visoka cijena vinu ali direktivne cijene za vino, što stoji na snazi, nikada, svrnuo pozornost savjeta na kaznene posljedice što su zapeljene prekršiteljima. Ali ta je opomena, što je bila izrečena u interesu proizvođača i trgovaca vina, djelovala u protivnom smislu, jer se je zaključilo, da se predložiti ukidanje tih direktivnih cijena. Cijene su se namalile prodaje vina, koje ne nadilazi vrstu srednjeg vina, u toliko pomakle do jako pretjerane visine od 10—12 K na liter, te se je moralo pobrinuti da ti vinotršci budu dojavljeni radi pregonjivanja cijena.

IV. Nadzorna služba i njezin uspjeh.

Prilike nadzorne službe i uspjeha, što je skopčan sa istom, nijesu bile bolje u iskazanom polugodištu nego li je to bilo požaljeno u prošleme izvještaju djelatnosti ovog ureda. Sa strane organa državne uprave, što su vodili nadzornu službu preko upitnih 6 mjeseci, bilo je doduše ukupno prikazano 158 dojava radi pregonjivanja cijena, izmjeđu tih 67 u gradu Zadru i susjednim mjestima i 91 (oružničke dojave) u ostalim mjestima sudskog okružja, koje pak ne predstavljaju apsolutan broj, jer, kako se je obaznalo, bilo je prikazano sudskim oblastima od strane državnih organa još drugih dojava. Ali o jednoj metodičnoj, svjesnoj i u svim tačkama radi osiguravanja uspjeha proučenoj i fiksiranjoj organizaciji nadzorne službe nije moglo još biti govora, jer su sve te kaznene dojave bile prikazivane površno od slučaja do slučaja, radi česa jedva može da se govori o kakvom vidljivom uspjehu. K tomu bilo je žaliti, što su se sudbene oblasti tako malo poslužile njihovim pravom da traže mnijenje povrh dojavljenih slučajeva pregonjivanja cijena, da od strane sudova u Rabu, Dagu, Obrovcu, Kistanjama i Benkovcu nije uopće do danas stigao nikakav odnosni upit.

De daje se zanijekati, da žalbe, što su došle do znanja c. k. ureda za pučku prehranu i c. k. centralnoj komisiji za ispitivanje cijena glede užasnih prilika skupocje u gradu Zadru i okolici, većim dijelom (tu djeluju i drugi momenti, što dolaze od ratnih konjunktura), imale su se pripisati pomanjkanju svjesnog pomjesnog vršenja nadzorne službe, da se dakle prikazuje opravdanim pooštavanje nadzorne službe, što su rečene više oblasti naredile, kao i imenovanje vlastitih nadzornih organa, što je bilo uređima za ispitivanje cijena narejeno radi uspješnijeg podupiranja državnog nadziranja prometa sa potrebitim predmetima. Ovaj se je ured za ispitivanje cijena na posluh tih viših naloga pobrinuo da pronagje jedno lice, koje bi posjedovalo potpunu sposobnost za vršenje komplicirane nadzorne službe te mu je u času podastiranja ovog izvještaja takogjer i uspjelo da namjesti takovo lice, od kojega se je nadati da će najbolje odgovarati. Osim toga su se dva prikladna člana ureda primila počasne službe nadzornih organa, čim će se ta služba to bolje unaprediti i ukrijepiti.

Do daljim višim odredbama sastati će se domalo predsjednici ureda za ispitivanje cijena Dalmacije, koji će imati osobitu zadaću, da priuogotove zgodnu organizaciju nadzorne službe. U tu svrhu ured je za ispitivanje cijena u Zadru megjutim pretresao pitanje organizacije te je već izvjestio i iznio prijedloge namjesništvu, do kojega je, kao redarstvene i obrtne oblasti, da u mnogom pogledu odluč: i raspoložo u odnosima zaključenog organizacionog nacrtā. Pri tome se je uzelo za temeljne stupove za namuljenu organizaciju, da se uredi zapljenjivanje zatečenih potrebitih predmeta ili njihovog utška predvidjenog u § 43 čes. nar., da potrošači sudjeluju iznošenjem njihovih žalba protiv obrtnika i da se uredi prodaja proizvoda sa sela, što se donose na trg živeža, u trgovinama jestiva.

Zapljena u ime redarstvene oblasti dala bi se izvoditi, ako bi se njezini organi jednom za vada ovlastili da je izvedu na zahtjev postavljenih nadzornih organa osobito protiv upornih i preupadnih prekršitelja.

Da se omogući praktično udobno sudjelovanje općinstva, uzeto je u dogled da se nametne dužnost izlaganja knjige žalba u svakom danu. Da se drži slobodan trg živeža za direktne potrebe opskrbjivanja potrošača kao i da se ukloni pregonjivanje cijena, što se tako jako zbiva sa proizvodima sa sela, koji se donose na trg živeža, u dućanima jestiva, uzeta je napokon u dogled ustanova, da se trgovci jestiva imaju dnevno na zahtjev nadzornih organa iskazati posjedovljenjem, da su upitni živež nabavili isključivo na trgu.

Dobliže o tako upućenoj akciji kao i o uspjehu, što se je od nje nadati, pridržano je za došasti izvještaj o djelatnosti ureda. Taj uspjeh bi se pak mogao smatrati osiguranim, samo za slučaj da se ispuone potrebite pretpostavke, da se organizacija nadzorne službe, koja cilja na strože nadziranje trgovanja s potrebitim predmetima, općeno posvuda provede ili se barem, i to apsolutno, provede u isto doba i jednolično u središtima industrije i u području susjednih c. k. ureda za ispitivanje cijena. U toliko je već uvedena ozgor spomenuta uredba, da se dojava nadzornih organa radi pregonjivanja cijena predavaju sudskim oblastima putem ureda za ispitivanje cijena

u došli do raspra-
ma, gdje se pojedini
učaja na vijecanje
u kao izvjestitelju
onda sasvim opte-
bile su skupljene
u zemaljske jezike
du podavanja mni-
i postavljanja di-
nja jednog stalnog
oprho. I od posta-
odborna, što je bilo
uredu, nije se imalo
gov pročelnik istu-
janje i suvišno za
kad se je prihvatilo

na gospodarskih

riječanja o pitanji-
podarskog savjeta,
oka cijena vnu ali
stoje na sinu, ni-
na kaznene poslje-
iteljima. Ali ta je
u interesu proiz-
ovala u protivnom
a se predložio uki-
njene su se nama-
ključnu vrstu srednjeg
o pretjerane visine
e moralo pobrinuti
radi pregonjivanja

ezin uspjeh.

i uspjeha, što je
olje u iskazanom
ožaljeno u prošlo-
uredu. Sa strane
su vodili nadzornu
oci, bilo je doduše
radi pregonjivanja
Zadru i susjednim
u ostalim mjesti-
k ne predstavljaju
e obaznalo, bilo je
d strane državnih
o jednoj metodi-
radi osiguravanja
rganizaciji nadzor-
govora, jer su sve
zivane površno od
jedva može da se
ehu. K tomu bilo
oblasti tako malo
že mlijenje povrh
nja cijena, da od
obrovca, Kistanja-
anas stigao nika-

zalbe, što su došle
p ehanu i c. k.
nje cijena glede
u Zadru i okolici,
rugi momenti, što
imale su se pripri-
mjesnog vršenja
rikazuje opravda-
ve, što su rečene
nenovanje vlastitih
uredima za ispi-
spješnijeg podupi-
neta sa potrebnim
ispitivanje cijena
inuo da pronagje
polpnu sposob-
adzorne službe te
izvještaja takogjer
lice, od kojega se
rati. Osim toga su
a primila počasne
e se ta služba to

na sastati će se
ispitivanje cijena
zadacu, da pri-
adorne službe. U
je cijena u Zadru
nizacije te je već
jesništvo, do koje-
ne oblasti, da u
položiti u odnosima
cra. Pri tome se
naumljivo orga-
jivanje zatečenih
utrka predvije-
sudjeluju izno-
rtnika i da se uredi
se donose na trg

e oblasti dala bi
organi jednom za
na zahtjev posta-
o protiv upornih i

udobno sudjelov-
ed da se nametne
u svakom slučaju.
živeža za direktne
kao i da se uklo-
nako jako zbiva se
nose na trg živeža,
napokon u dohled
imaju dnevno na
ti posvjedočenjem,
učivo na trgu.
kciji kao i o us-
i, pridržano je za
u ureda. Taj uspjeh
guranim, samo za
repostavke, da se
koja cilja na stro-
bnim predmetima,
i to apspo-
nolično u središ-
ednih c. k. ureda
već uvedena ozn-
dojave nadzornih
a predavaju su-
ispitivanje cijena

sa svojim odmah sastavljenim mlijenjem ne čeka-
jući upit od sudske oblasti, a tom će se urednom
barem postignuti to, da se uskoro za bolje posti-
zavanje ciljeva nadzorne službe, sudstvo vrh do-
javljenih slučajeva pregonjivanja cijena.

Nasi Dopisi

Sinj, 26. srpnja.

(Dolazak N. P. gosp. Namjesnika). — Danas u
7 sati izjutra prispio u našu varoš preuzvišeni
gosp. namjesnik prof. Attems, u pratnji kotarskog
povjerenika Bogdanovića.

Poslije malog odmora u stanu Ureda za
otkup duhana, Njegova je Preuzvišenost pošla na
kotarsko poglavarstvo. Gosp. Namjesniku je najprvo
došlo na poklon prestavnosti općinsko, predvo-
gjeno od načelnika i prvog predsjednika Dr. Frane
Marovića. U oduljem viječanju o raznim životnim
pitanjima za kotar i općinu: o rekviziciji, o pre-
hrani, o zdravstvenim prilikama i t. d. gosp. Na-
mjesnik saslušao, razne želje i tužbe, te potanko
dao zgodna razjašnjenja, upute i odredbe, uklo-
nio mnoge sumnje i dvomljenja o vladinim
mjerama, i svakoga uvjerio o obzirivom, opreznom
i dobrohotnom postupanju Vlade u pomenutim
pitanjima. Ovom prigodom mu je uručen i protest
proti slabom sudu o ovdajšnoj aprovizaciji, koji
je bio uzrokom nenadnoj i strogoj kontroli sa
strane gosp. Stuka, delegiranog u tu svrhu i koja
je iznijela na vidjelo, da tačnost vođenja te apro-
vizacije kroz ove četiri godine, može biti dobri
primjerom u cijeloj pokrajini. Na to je i Njeg.
Preuzvišenost izrazila općinskom odboru svoje
zadovoljstvo.

Zatim je gosp. Namjesnik primio poklonstvo
franjevačkog samostana, vojničkog zapovjedništva,
ovdajšnjeg učiteljstva i okolišnih župnika. Na oso-
bitu želju gosp. Namjesnika, bile su mu pripuštene
tri siromašne žene, te dobrohotno saslušao njihove
potrebe, i obeća im svoju pomoć, a pri odlasku
svaku nadario primjerenom svotom.

Osim korporacija došao je da pozdravi Njeg.
Preuzvišenost i gospodin Petar vitez Tripalo.

U večer je općinsko upraviteljstvo priredilo u
hotelu Cipci, na čast Njegovoj Preuzvišenosti
skromnu ratnu večeru, koja je lijepo protekla u
milom razgovoru, a na kojoj su bili, osim načel-
nika i Dr. Marovića, kotarski poglavari Menaš, po-
vjerenici Midžor i Mikelić, obilazni učitelj Kuzman
i Dr. Degiovanii.

Iz Sinja gosp. namjesnik otputova preko
Vrljke u Dniš.

Blatu na Korčuli, 31. jula.

(f. Marin Gavrančić). — Tužna vijest nam u
nedjelju stigne, da je naša dika prof. Marin
Gavrančić u 40. g. života umro onoga dana na
putovanju put Zagreba u Slavskom Brodu. Nje-
govu se učenicu ugodno njega sjećaju, jer im je
bio ne samo revan i vrijedan učitelj, već i dobar,
mio, blag otac. Za njim žale gorko prijatelji i
znanci, a i njegovi mili mješćani, jer su izgubili
plemenitu i čestitu osobu, pa i za to, jer su mu
se u rodnom mjestu nadali, da će im biti i od
osobite koristi i pomoći.

Milom i dobrom pokojniku žele prijatelji i
znanci vječni pokoj, obilnu nagradu od Svevišnjega,
a gorko uciviljenim roditeljima i bratu mu Luki
izrazuju duboko sažaljenje i od Boga pomoć i
rozabranje.

DALMATINSKE VIJESTI

Ratna odlikovanja.

Njegovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo premi-
lostivo udostojilo, previšnjim rješanjem dana 17. juna
o. g., podijeliti puč. ust. obvezniku inžiniru Elijuu
Morpurgo iz Spljeta zlatni krst za zasluge s krun-
om za vrpcu kolajne za hrabrost, u priznanje iz-
vršnog službovanja u osobitoj službi.

Njegovo se ces. i. kralj. Apostolsko Veličanstvo
premilostivo udostojilo podijeliti:
zlatni krst za zasluge na vrpcu kolajne za hra-
brost, u priznanje izvršnog službovanja u ratu oso-
bito za službu kao ofic. aspir. puč. ust. poruč. Dru
Ivanu Rismondo, od puč. ust. zap. br. 37, kod b. h.
etap. bat. br. 9.

srebrni krst za zasluge s krunom na vrpcu
kolajne za hrabrost u priznanje osobito vjernog služ-
bovanja pred neprijateljem wachtm. drugog razr.
Antunu Delasu, podstražm. Nikolu Vličicu, Marku
Curlju, Petru Petriku i Jurju Mathuni, wachtm. I.
razr. Vjekoslavu Verderberu i Matiji Aliću-Ungaru,
te wachtm. II. razr. Ivanu Fürbasu, svi od zem.
žanđ. zap. br. 9.

imenovanja.

Namjesnik dalmatinski imenovao je namjesni-
štenog oficijala Nikolu Anzulovića pristavom
namjesništvenih pomoćnih ureda na Nam-
jesništvu; imenovao je namjesništvenim kan-
celistima: višeg kancelarijskog oficijanta Nikolu
Nikolića na Namjesništvu, Vicka Dobronića na kot-
poglavarstvu u Supetru i Alberta Pericha na kot-
poglavarstvu u Šibeniku, umirovljenog oružničkog
stražmeštra Petra Mostarčića na kotarskom pogla-
varstvu u Korčuli i kancelarijskog oficijanta Jakova
Kocijana na Namjesništvu.

Namjesnik u Trstu imenovao je redarstvenog
konceptista dr. Viktora Miloslaviča redarstvenim po-
vjerenikom na dosadašnjem mjestu u Zadru.

Gojiteljima duhana u Dalmaciji.

Onim gojiteljima duhana, koji su uslijed njihove
prijava za gojdbu bili otpušteni od vojničke službe,
za ovogodišnje doba obragivanja, biće njihovoj
obitelji (rodbini) za vrijeme otpusta, obustavljen
prinos uzdržavanja (potpora). Da se ta njihova
šteta naknadi, c. k. glavno ravnateljstvo režije
duhana u Beču, odredilo je davati ovim gojiteljima
duhana skuparinsku potporu.

Ove skuparinske potpore barem i u ovoj godini
udijeljene svakom u svrhu gojdbu duhana od vojne
službe otpuštenom gojitelju duhana, koji goji uta-
načeni broj strukova i čigova je obitelj izgubila
potporu uslijed njegovog otpusta, ali samo uz uvjet,
da gojitelj uzdrži njegovom prijavom zauzeto obe-

ćanje, koje je predviđeno u § 23 za gojitelje duhana
u Dalmaciji, t. j. da duševno predaće cijelu ljetinu
duhana c. k. upravi duhana.

Pošto skuparinska potpora ima nadoknaditi
gojiteljima izgubljene potpore, to će se ravnanje
njihova visina u svakom pojedinom slučaju prama
onoj visini potpore, koju je dobiti obiteljski član
gojitelja prije obustave potpore danomitično primao
te i po trajanju obustave.

Razumljivo je, da će se kod odmjerenja sku-
parinske potpore uzeti u obzir takogjer slučajne
promjene u porodičnom stanju, narast ili umanjenje,
kao takogjer ne će se pripoznati potpora za obi-
telji jednoga gojitelja, ako on za vrijeme trajanja
njegovog dopusta biva riješen od vojne službe
uslijed starosti i t. d.

Isplaćivanje skuparinske potpore ima slijediti
tek onda nakon što je gojitelj udovoljio njegovoj
obvezi glede potpune predaće njegove ljetine duhana.
Predumovi na skuparinsku potporu nijesu dopu-
šteni.

Skuparinska potpora biti će isplaćena u dva
obroka, od kojih prvi čim prije moguće iz predaće
duhana ali najkasnije kroz 14 dana nakon ove,
dočim drugi do 31. prosinca 1918.

Za one gojitelje, koji će imati pravo na tu
potporu, moraju odjelji financijske straže javiti ure-
dima (povjerenstvima) otkupe duhana, slijedeće
podatke:

- 1) Ured gdje je obitelj primala potporu (prije
obustave);
- 2) Broj i nadnevak platežnog lista;
- 3) Dan i mjesec kad je vojnici bio otpušten;
- 4) Dan kada je bila obustavljena potpora nje-
govoj obitelji;
- 5) Ime i doba (godine) obiteljskih članova,
koji su primali potporu;
- 6) Danomitični iznos potpore svakom pojedinom
i zajedno;
- 7) Dan kada prestane otpust od vojne službe
odnosno isteće;
- 8) Dan početka ponovnog plaćanja potpore;
- 9) Sve eventualne druge potankosti koje bi
mogle biti nuzgređne za odmjerenje skuparinske
potpore.

Svaku promjenu u porodičnom stanju (narast-
umanjenje) kao i svaku drugu promjenu, koja bi
mogla biti uzrokom promjene ili obustave sku-
parinske potpore, imaju odjelji financijske straže pri-
javiti uredima (povjerenstvima) otkupe duhana.

Lične vijesti.

Čuveni istraživač pečina, g. dr. Absolon,
direktor prirodoslovnog muzeja u Brnu u Morav-
skoj, opet je došao u Dalmaciju za daljnji svoj
znanstveni rad. Putuje do Korčule da istraži ta-
mošnje spile i sabere materijal za naučne zbirke.
Msgr. D. Frano Bulić otputovao je put Ro-
gatca, gdje će ostati oko tri sedmice na običnoj
kuri.

Štipendija za sveučilišne nauke.

Početkom naukovne godine 1918-19 raspolo-
živi su ovi sveučilišni štipendiji, na koje se ovim
raspisuje natječaj do 25. kolovoza 1918, s napome-
nom da su u ove štipendije ubrojani i oni, što su
bili podijeljeni samo za nauk god. 1918-19.

1. Tri štipendija od godišnjih 630 kr. svaki iz
državne dotacije za medicinske nauke.

2. Šest štipendija od godišnjih 400 kr. svaki
iz dotacije ukinutog bečkog pitomišta, za pravne
nauke.

3. Četiri štipendija od god. kr. 600 svaki iz
dotacije bivšeg zadarskog pitomišta, za sveučilišne
nauke u opće.

4. Tri štipendija od god. 600 kr. svaki iz do-
tacije bivšeg zadarskog pitomišta, za tehničke više
nauke.

5. Devet štipendija od god. 210 kr. svaki iz
zaklade grofa Vetter pl. Lilienberga, za sveučilišne
nauke u opće.

6. Jedna štipendijska pripomoć od 200 kr. god.
iz dotacije ukinutog bečkog pitomišta za pravne
nauke.

Potanje u narednom broju Objavitelja Dal-
matinskoga.

Štipendij Frana Tripala pok. Stjepana.

Otvoren je natječaj na jednu štipendiju godiš-
njih 600 kruna iz zaklade «Štipendije Frana Tri-
pala pok. Stjepana». Ta će se štipendija udijeliti
jednom izmjevu najzaslužnijih mladića sinjskih, koji
je poveljalnim uspjehom svršio prva četiri razreda
gimnazije ili realke, te bi takogjer poveljalnim uspjehom
prosiljedio nauke, bilo kod gimnazija ili drug-
jih zavoda za koje se iziskuju prva četiri gimnazij-
ska razreda ili kod viših uzgojnih zavoda.

Natjecatelji moraju najkasnije do 30. kolovoza
ove godine prikazati prošnje kotarskoj političkoj
vlasti svog boravišta za c. k. namjesništvo. Potanje
u «Objavitelju Dalmatinskome».

Zabranjeno posjedovanje i širenje letaka
koje bacaju neprijateljski letioći.

Namjesništvo je zabranilo posjedovanje i ši-
renje letaka koje bacaju neprijateljski letioći. —
Prekršaji biti će kažnjeni globom do 200 kruna ili
zatvorom do 14 dana.

VIII. Ratni Zajam.

Pišu nam iz Molata, 28. srpnja.
Dneva 29. i 30. lipnja bilo je i na ovom otoku
sakupljanje za VIII. ratni zajam. Gospođa velečasni
župnik Don Niko Kuvač, naduč. (Miho Počina, poš.
majstor Paško Stamač, lučki upravitelj c. k. financ.
preglednik Frano Magazinović i c. k. oružnik Miho
Angelić obilazili su od kuće do kuće u selu Mo-
latu, Brguljama i Zapuntelu predočujući pojedinim
vlasnicima kuća svrhu ovom sakupljanju.

Svaki se je dragovoljno odazvao, dajući svaki
što je više mogao, tako je sakupljeno 12.850 kruna.

Po do sada prikupljenim podacima, potpisano
je u VIII. ratni zajam u pol. kotaru Imotski kr.
174.700, u pol. kot. Hvar kr. 1108.100, u pol. kot.
Ercegnovi kr. 520.000, u pol. kot. Supetar kr.
235.000.

Vijesti iz Dubrovnika.

Iz Dubrovnika pišu, da popravci na električnoj
centrali u Gružu već su tako napredovali, da ima
nade, da će već 1. rujna biti uspostavljen promet
električnog tramvaja i da će se dobiti struje za svu
rasvjetu.

U Dubrovniku se opet počela navraćati struja
stranaca. Privlači ih more i kupanje. Najviše ih je
došlo iz Bosne i Hercegovine. Najrađije borave u
Gružu i u Lapadu.

Nozze.

Mercoledì, 31. luglio, la leggiadra e gentile si-
gnorina Graziella Battara, figlia del defunto indu-
striale e possidente Giovanni Battara, diede la mano
di sposa al signor Nino Bressan, impiegato alla fi-
liale della Banca austro-ungarica in Zara, figlio del-
l'ill.mo signore consigliere aulico Giuseppe Bres-
san. Congratulazioni ed auguri.

Dalmatinska djeca u Zagrebu.

U nedjelju je stiglo u Zagreb malo dalmat-
inske djece iz Spljetske okolice. Djecu je osobito
lijepo primila Narodna kavana i Kavama Bauer,
gdje su djeca bila počašavana kavom i kolačima.
Djeca su sutridan otputovala u sisački kotar.

Nesreća od groma.

Grom je ubio dva vojnika u kućici na otoku
Žirju, kod Šibenika. Jednome je uprav ispržio svu
glavu.

Gospodarske vijesti.

Iz Dalmacije javljaju hrvatskim novinama da
je u Blatu na Korčuli, na Braču i Visu rađi pomanj-
kanja sumpora zaharao ovidium.

Iz Vrbošice pišu, da se na otoku Hvaru još
nalazi više od tri hiljade hektolitara vina najbolje
vrsti za prodaju.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 14. srpnja do 20. srpnja 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Obrovac	15	2
"	Imotski	Imotski	1	1
"	Makarska	Gradac	5	3
"	Sibenik	Skradin	1	—
Difterija	Hvar	Keta	1	—
"	Kotor	Kotor	1	—
"	Metković	Opuzen	1	—
"	Sinj	Sinj	5	—
"	Sibenik	Sibenik	1	—
Srdobolja	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
"	Hvar	Hvar	91	1
"	"	Jelsa	5	1
"	Imotski	Imotski	8	—
"	Knin	Dniš	5	—
"	"	Knin	2	—
"	Sibenik	Sibenik	82	—
"	Zadar	Silba	7	1
"	"	Zadar	2	—
Trbušni tif	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
"	Hvar	Jelsa	1	—
"	Knin	Dniš	2	—
"	"	Knin	1	—
"	Sinj	Sinj	7	—
"	Zadar	Zadar	4	—

1 2 oboljenja se odnose na vojničke osobe. — 2 Odnose se na vojničke osobe.

Zadnji telegrami uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 2. Službeno se javlja:

2. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Topnička djelatnost na više mjesta sve jednako
živa. U Judikarijama, kod Bezzecce, jugozapadno
od Asiaga i južno od Quera bjehu talijanski iz-
vidi osujećeni.

U Arbaniji:

Čete generala Pflanzer-Baltina, koje napre-
duju, dopriješe, goneći neprijatelja, tik do linije Fieri-
Berat. Više na istoku, u gornjoj dolini Devolija i
na visovima koji se u njoj nazivaju, našli hrvatski ba-
taljon najgloše na šestak otpor. Više uporišta
uzelo je na jurši. Sada neprijatelj i tamo uzmiče.

U bojovima zadnjih dana osobito se odlikova
bosansko hercegovački bataljon poljskih lovaca br.
3. U dosadnjim vijestima ističu se, izmjevu osta-
lih hrabrih četa, bosansko hercegovački lovacki
bataljon br. 2 i odijeljci pukovnija: bosanske br.
7, austrijske ustaške br. 32 i ugarske ustaške br.
4 kao god baterije planinskih artiljerijskih puko-
vnija br. 5 i 13.

Doglavica generalnog štaba.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 2. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan 2. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Izmjevu Soissons i Fère en Tardenois nepri-
jatelj nastavi uzaludno napadanje. Pošto ga od-
bismo te pročistismo jučerašnje bojno polje, nasti-
visno po noći, u velikoj bici sa zalaznicama,
naše kretnje po planu. Deprijateljski napadi koji
su preko jutra bili naperivani protiv naše fronte
s obe strane Villemontoire a popodne se prote-
zahu do južno od Hartennesa, pretrpješe potpun
neuspjeh. Engleske i francuske divizije, uloživši
najjače snage, napadoše ranim jutrom iz linije
sjeverno od Grand Rozoy—Fère en Tardenois.

Njihova o'lopljena kola uspiješe da s obe
strane Beugneuxa dopru, preko naših prednjih
linija, do visova sjeverno od Beugneuxa. Tu naša
artiljerija razmrskala oklopljena kola. Bjehu odbijeni
i pješaci napadi na sjevernim padinama tih vi-
sova. Vrlo jaki napadi pješadije i orlopljenih kola
izmjevu Cramaille i Fère en Tardenois skisše
se već pred našim linijama. Pješaci napadi iz-
mjevu Fère en Tardenois i Meunierske šume
odbijeni su.

U Fichtelbergu i istočno od Suippesa.
Sjeverozapadno od Perthesa potisnusmo ne-
prijatelja iz njegovih prednjih linija. Bilo je uspie-

šnih pješčkih bojova zapadno od Moselle i na
Selle.

Naši letioći unište bombama veliki francuski
municipijski tabor sjeverno od Chalonsa.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Promjena poglavice njemačkog admiralskog
štaba.

BERLIN, 3. Doglavica admiralskog štaba Hol-
tzendorff zamolio je da bude otpušten; za njegovu
nasljednika odabran je admiral Scheer.

U engleskoj Donjoj Kući.

LONDON, 3. Donja Kuća primila je jedno-
glasno osnovu o kreditu.

Parnica radi potopljenja talijanske oklop-
njače «Benedetto Brin».

RIM, 3. Agencija Stefani. U parnici radi po-
topljenja oklopnjače «Benedetto Brin», osugradu su
Giorgio Carpi i Achille Moschini na degradaciju
i doživjeli tešku radnju, dok je Mario Azzoni radi
nedostatka dokaza proglašen slobodnim.

Čehoslovaci zauzeli Jekaterinburg.

MOSKVA, 3. Do službenoj vijesti lista «Izve-
šća» Čehoslovaci zauzeše Jekaterinburg.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettini dello stato maggiore generale
austro-ungarico.

VIENNA 2. Si comunica ufficialmente:

2. augusta 1918.

Teatro della guerra italiano:

Attività d'artiglieria in molti punti costante-
mente vivace. Nelle Giudicarie, presso Bezzecca,
a sud-ovest di Asiago ed a sud di Quero furono
mandate a vuoto ricognizioni italiane.

Albania:

Le truppe avanzanti del colonnello generale
barone de Pflanzer-Baltin, inseguendo il nemico
giunsero immediatamente presso la linea Fieri-
Berat. Più ad est nella valle superiore del Devoli
e sulle alture che la circondano i nostri valorosi
battaglioni incontrarono vigorosa resistenza. Da-
recchi punti d'appoggio furono presi d'assalto.
Ora il nemico ripiega anche qui.

Nei combattimenti degli ultimi giorni si è di-
stinto particolarmente il battaglione cacciatori bos-
no-erzegovese N. 3. Fra le altre brave truppe i
rapporti finora pervenuti ricordano il battaglione
cacciatori bosno-erzegovese N. 2 e reparti dei regi-
gimenti: bosnese N. 7, leva in massa austriaca
N. 32, ungherese N. 4, nonché le batterie dei regi-
gimenti d'artiglieria di montagna N. 5 e 13.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale
germanico.

BERLINO, 2. Il Wolff-Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 2. agosto 1918.

Teatro della guerra occidentale:

Fra Soissons e Fère en Tardenois il nemico
prosegui i teri i suoi inutili attacchi. Dopo di averli
respianti e spazzato il campo di battaglia di ieri,
abbiamo continuato durante la notte, in una gran-
de battaglia di retroguardia, i nostri movimenti
secondo il piano. Gli attacchi nemici, che nella
mattinata erano diretti contro il nostro fronte dal-
l'una e dall'altra parte di Villemontoire, si

OPĆINSKA ŠTEDIONICA u OBROVCU

Ulošci : 30 juna 1918 K 339.295.03
Ukamaćuje uloške koncem svakoga polugodišta sa

5% čistih

Za uloške jamči općina obrovačka sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom.

Dod državnim je nadzorom.

Uživa pupilarnu sigurnost, te se po tome primaju na priplod maloljetnički, sirotinjski i crkveni polozi.

Rentovni porez plaća štedionica iz vlastitog.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

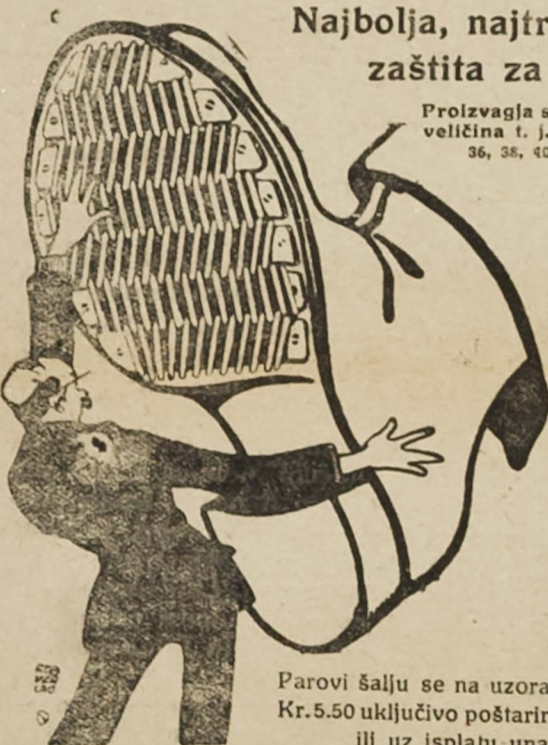
Špediter i ovlaštenu Trgovačko-Pomorski Mešetar. * * * * *
Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata

Giblivo-elastičan poplat od pletene željezne žice nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod. Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija zaštita za poplate.

Proizvaga se u 9 različitih veličina t. j. u Br. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena pojedinom paru uključivo pričvršćivanje čivo vijke za preprodavačima znatan popust Kr. 5.20.
Grosistima i preprodavačima znatan popust

Parovi šalju se na uzorak uz pouzće Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Fratelli Mandel & Nipote BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%.* *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%.* *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%.* *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.*

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Credito fondiario Austriaco 3% Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.* *Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.*

Banca Ipotecaria Ungherese 4% Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.*

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc. ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcun spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.*

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nuga: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 12.— Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 16.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 17.— «Samum» II. 120/80 Kr. 18.—

Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emaliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

„MAGNET“ žepne lampe svijetle bez baterije.

za dječane i za arede. = Električna Baterija K 3. komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Krana 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

R. VLAHOV
ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916. do dalnjega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

Acetilenskih lampa i gorila (beccucci)

osobito u aluminijum za ribanje
Kartica za mastiti robu svake vrsti i boje.

Sapuna za pranje komad Kr. 2.50.
Sapuna od mirisa " " 3.50.

ZASTUPSTVO - ZADAR
Doštanski pretinac 74.

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 ðkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA — Zadar.